

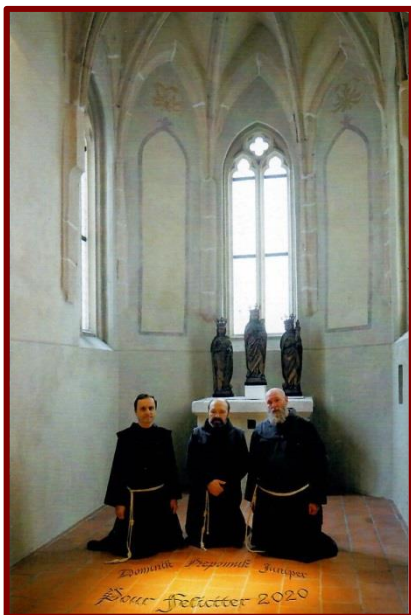
TERCIÁŘSKÉ LISTY

leden 2020

Zpravodaj MBS SFŘ Plzeň
(Jen pro vnitřní potřebu MBS.)

Přání bratří z 1. řádu

Poděkování všem
za vánoční službu u jesliček
v kostele NPM

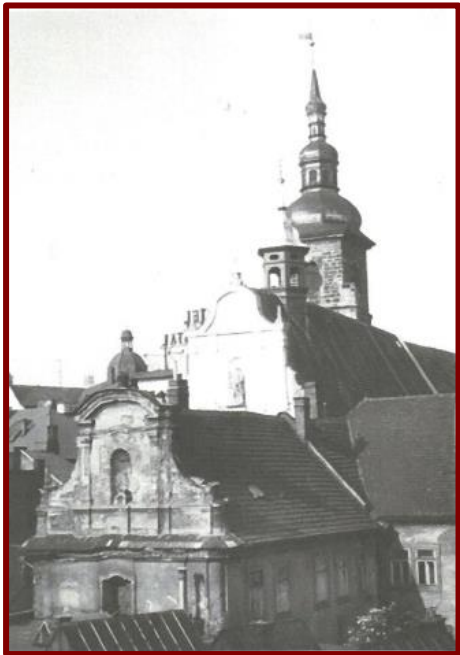
Anežka Jitka Polívková OFS a Anežka Alena Vadlejchová OFS: Kalendář
(kapitoly z františkánského života v Plzni)

I. O františkánech v Plzni

Menší bratři přišli do Plzně roku 1293, kde jim na útraty Václava III. byl vystaven blízko starobylé kapličky svatě Barbory gotický kostel a klášter. Kostel byl vysvěcený ke cti Panny Marie na nebe vzaté. Od samého začátku svého působení v Plzni byli bratři velice ctěni od obyvatel města, o čemž svědčí spousta záznamů ve staré kronice. Roku 1452 zavítal do města Jan Kapistrán s několika observanty. Klášter začali obývat tito přísní bratři a na žádost měšťanů jim Jiří z Poděbrad odevzdal celý areál.

„Protože však nesmějí, dle řehole, míti žádných hmotných statků, předal Jiří z Poděbrad majetek městu Plzni s tím závazkem, aby byli konšelé této obce správci těchto statků náležejících řečenému klášteru, jmění to dobře a věrně spravovali, škody opravovali, pohromám kláštera odpomáhali a pečovali o místo i osoby v něm žijící.“

Kruté doby přinesl klášteru i kostelu rok 1618. Při obléhání Plzně Mansfeldem bylo na klášter a kostel vystřeleno 1.200 dělových kulí, jimiž byl celý areál poničen tak, že se podobal zbořeníšti. Bratři věděli, že není v jejich silách uvést vše do původního stavu. Ovšem na přání Plzeňanů jej začali opravovat z almužen a příspěvků dobrodinců. Opravili kostel, ambity a západní část kláštera. Východní část dal na své náklady opravit velitel městské vojenské posádky.

K nedávné historii kláštera je možné uvést, že byl neustále obydlen bratry. Konec soužití města s hnědými bratry nastal v noci z 13. na 14. 4. 1950, kdy došlo k přepadení kláštera stovkou ozbrojených mužů, kteří znemožnili třem františkánům konat dobro. Do klášterních budov se nastěhovalo muzeum a vytvořilo si tam depozitáře. 40 let si na klášter dělala tato organizace domovské právo. Ovšem přístup odborníků nad jiné kompetentních k ohodnocení jedinečných prostor byl spíše macešský. Výsledkem byl katastrofální stav budov a k opravám a renovaci byly přibližně stejné podmínky, jaké měli naši předchůdci v 17. století. Duchovní odkaz však přežíval až neuvěřitelně dobře i v době totality. Téměř nepřetržitě byl v Plzni přítomen alespoň jeden z františkánů, i když pouze v roli plzeňského kaplana. Díky značné podpoře těchto bratří přežil zdárně totalitu i III. řád, který má v Plzni dlouholetou tradici.

Massimo Fusarelli, OFM:

Františkánské svatyně ve svatém údolí Rieti III.

Poggio Bustone II. - Putování v čase po jednotlivých místech

Kostel

Začněme objevovat Poggio Bustone v tamním kostele. Je zasvěcen sv. Jakubu Většimu a je to jednoduchá, ale harmonická stavba, postavená koncem 14. století. Po různých přestavbách byl kostel v r. 1948 obnoven do své původní podoby.

Chrámová předsíň kostela je z nedávné doby. Jakmile vstoupíme do kostela, jsme uchvázeni jemnou a přívětivou atmosférou, která panuje v jedinečné lodi kostela. Po levé straně si všimneme moderních fresek zpodobujících sv. Františka a jeho první bratry. Jsou dílem Bandeiry de Mello z roku 1963. Vpravo upoutá hned naši pozornost obraz Svaté rodiny z přelomu 14. a 15. století a nahoře po jeho stranách jsou namalováni dva adorující andělé (17. století). Pod obrazem je zpodoběn zámek Poggio Bustone, nad kterým bdí sv. František a sv. Antonín. Uvnitř zámku vidíme kněze, jehož identita je neznámá. Na téže zdi spatříme rovněž fragmenty fresek ze 17. stol.

Umělecké vitráže zdobí budovu kostela. Presbytář obložený dřevem, místo pro modlitbu bratří, pochází ze 17. stol. Na jeho zadní zdi je obraz Svaté Rodiny při útěku do Egypta.

Klášter

Po pravé straně kostela je klášter postavený ve třech různých obdobích, což dnes už není znatelné.

Je tu především klášterní čtvercová sloupová chodba, typická pro tyto stavby. Místo, jež spojuje různé prostory určené pro život v komunitě. Část přiléhající ke kostelu pochází ze 13. století a byl zde původně vstup do malého kostela, později přeměněného v chodbu. V křížové chodbě můžeme obdivovat fresku Panny Marie s Ježíškem, dílo umbrijsko-toskánské školy z 15. stol. Celý prostor klenby je vyplněn lunetami ze 17. století – je tu několik scén ze života sv. Františka.

Ve 14. stol. byly připojeny do prvního patra další místnosti. Když sestupujeme z křížové chodby do poustevny, můžeme vidět bývalý refektář s freskami ze 17. stol., které zdobují Pannu Marii Neposkvrněnou, Poslední večeři a několik františkánských světců.

Původní poustevna neboli Dolejší svatyně

Zvenku přicházíme k Poustevně, existující již před příchodem Františka a jeho bratří a dané mu k dispozici benediktinskými mnichy. Její existence byla potvrzena v r. 1947 a byla zároveň restaurována. Nacházíme ji ve starobylé a hrubě vytesané stavbě. Hrubé a prosté zdi doplněné skálou obklopují místo dlouhých modliteb a krátkého spánku Světce. Do dvou původních malých oken byly umístěny umělecké vitráže. Jedna představuje uzdravení dítěte z Poggio Bustone, operovaného sv. Františkem, druhá uzdravení malomocného, jež se podle tradice událo v 17. století: malomocný se umýval v prameni nesoucím Františkovo jméno, který se nachází na protější hoře, uprostřed borového lesa.

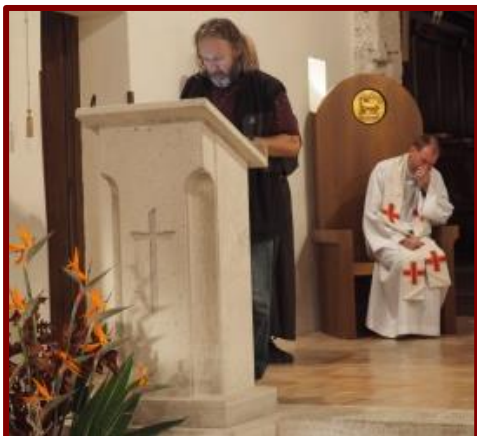
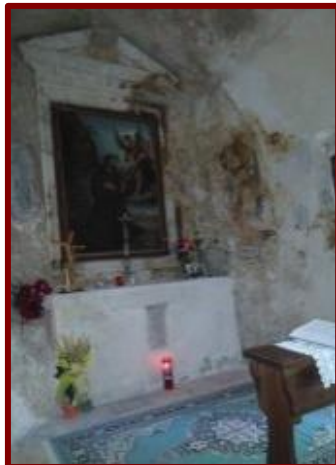
Jeskyně Zjevení neboli Horní svatyně

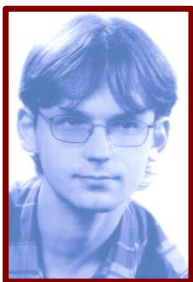
Abychom došli do Jeskyně Zjevení (Horní svatyně), je třeba jít asi půl hodiny po značené cestě. Podél této strmé cesty, jež nás dovede o 300 metrů výše, je postaveno šest kapliček pocházejících ze 17. stol. Mají připomínat různé epizody ze světceva života, které se mu staly při jeho častých výstupech k místu modlitby. Jsou samozřejmě poznamenané lidovou tradicí. Jeskyně je dnes uzavřena do velmi prosté stavby spadající do dvou různých období: přední část je z r. 1634 a zadní část, kryjící jeskyni, pochází z prvních let 15. století.

Malý Chrám míru

V těchto místech můžeme také obdivovat malý Chrám míru, zbudovaný architektem Carpicecim na památku sv. Františka mírotvorce. Usmívající se František jako by chtěl jít vstříc lidstvu a dovést je k Tomu, který je Knížetem míru. Chrám připomíná den, kdy podle tradice František rozeslal bratry hlásat mír všem lidem. Všimneme si také bronzového pomníku od prof. Ronchiho, který představuje anděla sklánějícího se nad sv. Františkem.

*Modlitba sv. Františka
Nejvyšší a slavný Bože,
přijď a projasni stíny mé duše,
dej mi pravou víru,
pevnou naději a dokonalou lásku k bližnímu,
dej mi pocítit a poznat Tvoji svatou vůli,
abych ji mohl naplnit a nebyl sveden na scestí.
(doslovný překlad z italského originálu: Marie Bílková)*

Život jako cesta Příběhy praotců jako cesta k Bohu a jeho poznání (podle knihy Genesis)

Druhá přednáška **Martina Šimka** v jeho ročním cyklu Lidství očima Písma Evangelického sboru v Přešticích, jež se uskutečnila ve čtvrtek 19. prosince 2019 v přeštickém centru J. A. Komenského v Rebcově ulici a již jsme se zúčastnili (Luboš, Věrka, Jan Nepomuk, Danka a Jarda).

Z poznámek:

Život jako cesta – první praotcové skutečně putovali, ale zároveň i duchovně zráli.

Abraham. „... a vyšli spolu z kaldejského Uru.“ (Gn 12,31) Město Ur v jižní Mezopotámii mělo již vyšší typ organizace státu, pod vládou sumerské královské rodiny, stavba měst, kvalitní zemědělství, objev písma, typické domy s plochými střechami, na nichž se po část roku i spalo, uvnitř domu byl stín a chlad, domy neměly okna, jen středový světlík. Abrahámův otec Terach opustil město Ur a odešel na sever do Cháranu. Vyvedl svoji rodinu, snad s nějakým posláním (?). Po jejich odchodu nastal úpadek města Ur. Kolem roku 2.000 př. n. l. „Úrodný půlměsíc“ – území od Egypta přes Sýrii a Palestinu do Mezopotámie. Město Cháran bylo obchodní křižovatkou národů, které proházely různými směry. Zde Abrama poprvé oslovil Bůh. Všichni tehdy věřili v existenci bohů a všichni chápali, že Abram byl osloven Bohem a vyslán na cestu. Abram tím sestoupil na nižší společenskou úroveň. Odchází do méně civilizovaných míst – Sýrie a Palestiny. Přichází o jistoty, ale nachází svobodu a věří, že když jej Bůh vyslal, také se o něj postará: „Učiním tě velkým národem, požehnám tě, velké učiním tvé jméno. Staň se požehnaním!“ (Gn 12,2) Ale jak komunikovat s Bohem? Neuměli to, vše se učili.

Abram byl nomádský velmož, měl početnou skupinu lidí i zvířat, byl bohatý. Putoval do politicky nejisté zóny, kde vládli různí králové. Egypt soupeřil s Mezopotámií a mezi nimi bylo území nikoho s různě velkými městskými státy. V nich žili obyvatelé usedle, ale mezi nimi putovali různí nomádové závislí na pastvě a vodě. I těmto kmenům vládli králové. Abram byl nezávislý, respektoval jen svého Boha. „V ten den uzavřel Hospodin s Abramem smlouvu.“ (Gn 15,18) Abram vzal z Cháranu i svého příbuzného Lota, který mu způsobil mnoho překážek. Bůh jim oběma žehná, mají početná stáda. Rozdělí se a Lot se zaplete do místní války, stane se otrokem. Abram svého synovce zachrání vojensky. V té době táboří u božišť Mamre. Abram provedl silný vojenský zásah ve spojení s dalším místním velmožem, vojsko o 318 mužích tvořili členové rodiny, najatí muži, služebníci a otroci (koupení i narození). Otroci byli sice majetkem pána, ale on byl na otrocích závislý. Abram osvobodil synovce, ale odmítl kořist. Po zkáze Sodomy a Gomory Abram po modlitbě k Bohu zachraňuje Lota a jeho rodinu, ale přesto z nich vzniknou národy nepřátelské Izraeli (Edomci ...). Ve smlouvě Boha a Abrama Bůh Abramovi zaslubuje zemi a množství potomků.

Silný je text o oběti. Abram rozpůlil oběti zvířat a slétili se na ně dravci. Ojedinelý způsob – nerozdělal oheň. Dravci jsou symbolem pochybností. Abram je rozhání až do večera – je to symbolický projev. Abram se chová neobvykle, nedůstojně. Pak přichází razantní Boží odpověď – při soumraku hovoří Bůh: 400 let v otroctví, až čtvrté pokolení se vrátí do země. Pak přešla rozpálená pec mezi obětinami jako potvrzení Božího slova.

Abram zakládá formu uctívání Boha – stavbu oltářů. „Dlouhým čekáním zemdlívá srdce, kdežto splněná touha je stromem života.“ (Př 13,12)

Zachráněný Lot má potomky se svými dcerami, Abram je bez potomků. Do příběhu vstupuje jeho žena Sára. Navrhne mu, aby měl potomka s některou ze svých

otrokyň. On mohl při své autoritě jen adoptovat, ale měl s Egyptankou Agar syna Izmaela. Pak má Sára konečně dítě a přinutí Abrama, aby Agar s Izmaelem vyhnal. Tu vstupuje Bůh a zachrání je, přijme je jiné společenství a vznikají noví nepřátelé Izraele (Mideánci, později Arabové).

„I ukázal se Hospodin Abrahamovi při božišti Mamre ...“ (Gn 18,1) Žili ve vyprahlých oblastech, stavěli primitivní oltáře navršené z kamení, které sloužily omezený čas. I tak jejich budování mělo smysl služby

Bohu. I později se dělaly oltáře z neopracovaných kamenů, aby se nestaly modlami. „ ... a ve tvém potomstvu dojdou požehnání všechny pronárody země ...“ (Gn 22,18).

Obětování syna – obtížná několikadenní pouť na vzdálenou horu Moria. Abraham vítězí sám nad sebou a je ochoten syna obětovat, ač ví, že Bůh netouží po lidských obětech. Svatý Pavel se domnívá, že snad Abraham věřil, že syn bude vzkříšen. Hora Moria je prazákladem Jeruzaléma, snad na ní byl Davidův palác. Obětování je zkouška, která zpečetila smlouvu.

Bůh oslovoval Abrahama různými způsoby, aby jej následoval. Dobře se cítíme v situacích, které známe, ale zrajeme právě v nových situacích. Jsme rádi, když se nedostáváme do mezních situací, v nichž nevíme, zda obstojíme či selžeme. Dobré je trénovat i v drobných, každodenních situacích (příkladem je Jákob, který lhal drobně, až podvedl otce) – jde o poctivost, zásadovost v běžných situacích, to je příprava pro fatální životní situace. Ohnivá pec je příkladem složité komunikace. Příchod Božích poslů v podobě běžné návštěvy tří mužů – přijímejme hosty laskavě, nevíme, zda nepřicházejí od Boha. Jeskyně patriotů, místo kde je pohřben Abrahám. Vykoupil ji stříbrem.

Izák. Syn, neputoval tak jako jeho otec, ale výrazně pečoval o studny a vytvářel nové. Možná to byla jeho služba Bohu. Často po hovoru s Bohem vykope novou studnu (*Izákovy studny* – Gn 26). Boží posel je často okřídlená bytost se zkříženými popruhy přes hruď.

Jákob. Stavěl sloupy (Gn 27-35). Podvedl otce a bratra. Boha uctívá svérázně. Schodiště až k nebi, po něm sestupují a vystupují boží poslové. Polévá sloupy z vrcholků olejem. Z Jákobových 12 synů vzniklo 12 kmenů Izraele.

K otázkám:

Vztah Abrama a Lota byl jako rovný s rovným, ač byl Lot Abramovým synovcem. Ale Abram neměl vlastní děti, možná šlo o kompenzaci, možná to byl uvažovaný dědic Abramova majetku. Potomci Lota ukrutně bojovali s Izraelem stejně jako potomci Ezaua. Bůh ale žehná i jim. Tyto kapitoly Genesis jsou plné tajemství.

Abram i Jákob měli legitimní i neligitimní děti. Mít hodně synů bylo důležité. Bylo to i se souhlasem nebo na přání zákonitých manželek.

Kristus: uctívat se má v Duchu a v pravdě, vše ostatní je nedůležité (je jedno, jaká je podoba oltáře, praotci zvolili navršené kameny, studny a sloupy).

Složitě obětování zvířat – mělo různá pravidla, v Mojžíšových knihách jsou popsána přesně: koza nebo kozel za spáchané hříchy, kněží na ně vkládali ruce a přenášeli na ně hříchy Izraele, pak vyhnali zvíře do pouště. Kráva, beran, hrdlička a holoubě – různé oběti podle majetku toho, kdo obětoval (za Ježíše bylo obětováno holoubě). Obětování Izáka je předobraz obětování Ježíše.

Rozboření jeruzalémského chrámu – kameny byly svrženy do údolí mezi horou Sion a Moria. Římané zde chtěli vystavět chrám Jupiterovi a připravovali si velkou náhorní plošinu. Zeď nářku je vrchol mnohametrové opěrné zdi, jejíž základy jsou zasypány troskami jeruzalémského chrámu.

Doporučená literatura: Karel Řežábek – Svatyně a cesta ke zralosti (o cestě k Bohu). (ajš)

Prokop Oldřich Rosůlek OFS: Z mého kraje

Zde k historii promlouvaly lesy
do duší knížat, králů, uhlířů
kde jako dítě zabloudil jsem kdesi
kde dosud cítím kouře z milířů

Ne, nelituji ani
mých mladých let, však nikdy
neztracených
za zvuku seker, ržání lesních koní
v tom nekonečném tichu tich

Uprostřed lesů teče „Stará“ řeka
ve chladném jitru mlha do ní spadla
na břehu rybář trpělivě čeká
v kaňonu řeky, řeky Oty Pavla

Tu velkou lásku stále s sebou nesu
a vyprávím ji stromům po nocích i ve dne
a s vůní silic z křivoklátských lesů
ať pozdrav letí k čarokrásce – jedné ...

(z osobní básnické sbírky Ten tichý soumrak, to tiché svítání z let 1980 – 2010; básně o Křivoklátsku, Brdech, Šumavě a Podkarpatské Rusi)

Gaudenter (tj. radostně) - Svatý František, zakladatel psích útulků ...

I takhle je možné vidět odkaz sv. Františka :-)) v textu Kalendárium – Pod dohledem sv. Václava (Čtvrtletník o Zoologické a botanické zahradě města Plzně, přírodě a ekologii Iris, ročník 17, č. 4 – Podzim / zima; str. 6):

... Zvířecí sobota na počátku října tradičně připomenula Mezinárodní den zvířat. Slaví se od roku 1931 4. 10., kdy má svátek František, na počest svatého Františka z Assisi, patrona všech zvířat. Ten žil (vlastním jménem Giovanni Battista Bernardone) v letech 1182 až 1226. Jako mnich zasvětil svůj život péči o nemocná, opuštěná a týraná zvířata. Podle některých pověr dokázal s nimi dokonce mluvit ... (rd-ij) (ajš)

Kalendář únor 2020

- **čtvrtek 23. 1. Pomáháme (se sv. Anežkou)** – 16.30: formace s Anežkou Janou Pachnerovou, OFS (Domeček bratří františkánů, Komenského 17, Plzeň); / 17.00 – návštěva někoho ze (starších) sester / bratří – dle domluvy
- **čtvrtek 30. 1. Sdílíme se (se sv. Klárou)** – 18.00: společná účast **na přednášce Martina Šimka Život jako hledání** (dle knihy Exodus: Co je pro člověka tím pravým cílem? Kde leží zaslíbená země?) v cyklu Lidství očima Písma; v centru J. A. Komenského sboru ČCE Přeštice, Rebcova 557
- **čtvrtek 6. 2. – Modlíme se (se sv. Antonínem)** - 17.00: společná modlitba v kapli; pak ve farním sále debata nad četbou z knihy Jitky Krausové OV a Bonaventury Štivarova OFMCap.: Svatost ve světě. Terciáři sv. Františka, Flétna 2018 (kapitola Matt Talbott od str. 154 a mimo knihu John Bradburne z Rhodesie); připravuje Ludvíka Dagmar Spíralová, OFS
- **čtvrtek 13. 2. Pomáháme (se sv. Anežkou)** – 16.30: formace s Anežkou Janou Pachnerovou, OFS (Domeček bratří františkánů, Komenského 1692/21, Plzeň); / 17.00 – návštěva někoho ze (starších) sester / bratří – dle domluvy
- **čtvrtek 20. 2. Setkáváme se (se sv. Františkem)** - 15.30: příprava agapé ve farním sále; 16.00: adorace v kostele NPM, **16.30: mše svatá**; 17.00: setkání společenství ve farním sále (dle času také nešpory, organizační záležitosti, formace, agapé ...)
- **čtvrtek 27. 2. Sdílíme se (se sv. Klárou)** – 18.00: společná účast **na přednášce Martina Šimka Život jako neustálá obnova** (dle knih Jozue a Soudců: Lidské pády a zklamání. Boží pomocná ruka. v cyklu Lidství očima Písma; v centru J. A. Komenského sboru ČCE Přeštice, Rebcova 557

Předběžně: termín postní duchovní obnovy v sobotu 21. 3. 2020.

Pozn.: někdy může dojít k dílčím změnám. Kdo z vás se neúčastní aktivit MBS pravidelně každý čtvrtek, raději si prosím ověřte na telefonu 607 607 511, že je vše podle plánu. Děkujeme.

SLAVÍME v lednu a únoru 2020

Profese: Blažena Klečatská, Ludvík Milan Kučera a Marie Františka Ludmila Kučerová (20. 1. 1992)

Narozeniny: Terezie Dana Šedivá (20. 1.), Antonie Jana Vlnářová (18. 2. – **90 let**) a Františka Marie Kryslová (28. 2.)

Přejeme hojnost Božího požehnání!

Redakční rada:

František Karel Ženíšek, František Luboš Kolafa, Ludvík Milan Kučera, Anežka Jana Pachnerová, Ludvíka Dagmar Spíralová, Antonín Jaroslav Šedivý.

<http://www.mbssrplzen.estranky.cz/>

<https://www.facebook.com/mbsplzen>